

יהודה (פרא) בן-צור

פלמ"ח - פלוגה ד'
אנו אנו הפלמ"ח

עדותו של יהודה על תקופת שירותו בפלוגה ד',
כפי שמופיעה בספר: "פלמ"ח פלוגה ד' -
הפלוגה התל-אביבית"

1943 - 1945

קיץ 1942. רומל שועט לעבר מצרים. באחד הערבים פונה אלי אבא: "יהודה, אם הגרמנים יכנסו למצרים, מצבנו, כאן בארץ, יהיה גרוע. יש שמועות שהצבא הבריטי מתכונן לנסיגה מהמזרח התיכון. נראה לי, שהטוב ביותר, אם זה יקרה, שתתגייס לצבא הבריטי ותיסוג יחד אתו". בסופו של דבר, היה זה מונטגומרי, שסלל בפני, שנה לאחר מכן בטרם מלאו לי 18, את הדרך לפלמ"ח ("שביל לפרא בין הרים").

נר חמישי, חנוכה 1925. יליד תל-אביב הקטנה. מרכז החיים בשכונה, בין נחלת-בנימין לשוק הכרמל. הרבה "שעות-ים" וכדורגל, מעט לימודים והרבה קטטות עם ילדי השכנים מיפו. בקיצור, ילדות מאושרת. בגיל מצוות הפכתי ל"צפוני" - קצת צופים - "שבת דיזנגוף" והרבה כדורגל "מקצועני" בנוער מכבי ת"א. לימודים - ככה ככה.

קיץ 1943. מתלבט מה לעשות בחיי. "הפולני" [ד"ר אליעזר שפר], ידידי מילדות מאז עלותו ארצה, מציע: "גרעין הצופים נדרש להקצות מכסה לפלמייח. אני נכלל בה. בוא אתי". וכך מצאנו את עצמנו במחלקת "רמת הכובש" של הפלוגה "התל-אביבית", פלוגה די.

1943 - רמת הכובש. המחלקה - חבורה הטרוגנית ביותר, מורכבת מ-3 גושים: הצופים, קבוצת בוגרי גימנסיה "בלפור" בת"א ו"בודדים". כל גושי קשת הישוב היהודי, לרבות הייצוג הנשי – "חנוכיית בנות". נותני הטון, איך לא - התל-אביבים. תוך זמן קצר, במסגרת משטר "עבודה ואימונים" וערבי שירה לאור המדורה - התגבשנו. חלף הקיץ. בסיוס אימון הפרט, צעדנו באחד מימי נובמבר לגבעת-חיים, מטה הפלוגה, בלילה, לאור מדורה, מסדר השבעה. "הזקן" זורק לכל אחד מאתנו רובה. "אנו אנו הפלמייח".

"**חיפוש הנשק**". כמה ימים לאחר מכן, ב-16 בנובמבר 1943 – גדוד צבא הקיף את הקיבוץ ו-400 שוטרים בריטיים פרצו לעבר המטרה העיקרית - מחנה האוהלים שלנו. קטעי "תמונות" מרצדים לנגד עיני:
 (1) יושבים "בבית הקפה", מוקפים שוטרים עם רובים מכודנים ושרים. סמי, ה-מ"מ מעביר מסר: "כשאוריד את המגבת מצווארי, מתפרצים". כמהופנט הסתכלתי במגבת, בתקווה שהיא לא תרד.
 (2) מוקפים בקונצרטינה ושתי חגורות שוטרים. ברגע שמתחילים לגרור אותנו לרכבים מתחילה "מהומת אלוהים" - חברות המשק מטילות על השוטרים מכל הבא ליד ואנחנו בתווך. אני מתגונן - עין אחת לעבר האבנים המתעופפות "חופשי בחלליי והשניה לעבר השוטרים החובטים בקתות הרובים. הצלחתי להימנע מחבטה בראש וחטפתי "זץ" בשכם.
 (3) מועברים ממעצר במשטרת שכם. הכיוון, דרומה. מנסים לנחש: לירושלים (בית-משפט) או ללטרון (מעצר מנהלי). בכניסה ללטרון, "מקהלת מעודדים", ותיקי אצייל ולה": "שבע השנים הראשונות קשות, אח"כ מתרגלים". הסתפקנו ב-10 ימים.

1944 - מעוז חיים. בראשית דצמי '43 שינינו שם - "מחלקת מעוז" - ואווירה. חברי הקיבוץ קיבלו אותנו בחמימות. במהלך השנה השלמנו את האימון המחלקתי, קיימנו מטווח ירי ראשון בסבך של נהר הירדן וערכנו מסעות. באביב, המסע הפלוגתי הגדול למדבר יהודה (כבר ביום הראשון מעמיסים עלי תרמיל נוסף). מחפשים את השודדים, ששדדו קודם לכן את סיירי הפלוגה. מסתבכים באש חיה עם

הבדואים של עין-גדי, בשל גניבת תת-מקלע של שמוליק ה-מ"מ (שמוליק נפצע בקרב ואיציק "הגיבור", מ"המסייעת", סחב אותנו על כתפיו בעלייה מעין-גדי ("בתמורה", הוא שוחרר ייממשמעת מים)). בסוף הקיץ, המסע המחלקתי לגליל התחתון והעליון, שכמעט ופספסתי אותו. יום לפני המסע, בעת ארוחת שבת מאוחרת, נשמעו צלצולי הפעמון. הקיבוצניקים קפצו החוצה. אני וכמה מחברי למחלקה יוצאים בעקבותיהם. ברחבה - משאית. "קיפצו, למה אתם מחכים?" גוער בנו אחד הקיבוצניקים. תוך כמה דקות, מצאנו עצמנו בעיצומה של קטטה עם רועי צאן בדואים, בקרבת "ג'יסר שייח-חוסין". חבטנו בהם בנבוטים וחטפנו מטר אבנים. כשמספר הבדואים הגיע למאות, ניתנה פקודת נסיגה. הבדואים רדפו אחר המשאית, שהזדחלה במעלה הכביש, באמצעות מקלעות אבן. הדפתי בידי כמה אבנים, עד שלפתע ראיתי "כוכבים". אחת האבנים פגעה בי ברקה. למחרת נבדקתי בביה"ח בעפולה ולפנות ערב הצטרפתי למחלקה ליד "קרני חיטין". בהמשך המסע, בדרך מכפר-גלעדי לנחל דן, התערבתי עם "סמיטי" על 100 מיל (המטבע עם החור), שאשה במי הדן חצי שעה. החברים לא ויתרו לי אפילו על הדקה האחרונה. יצאתי מהמים כחול ורועד וסיימתי יום צעידה ארוך, בגנוסר. באמצע הקיץ בילינו 10 ימים נפלאים בקורס ימי בקיסריה.

1945 - בית השיטה. בסוף 1944 "החבילה" מתחילה להתפרק. הצופים להכשרה. אחרים לקורסים מקצועיים, היתר ואני ביניהם, מצטרפים למחלקת המטה בבית השיטה. חלק מאתנו נשלח לירושלים. לפעילות "סזון" ומוצא עצמו עצור 10 ימים בבית הסוהר המרכזי - חשוד בחברות באצ"ל. מתאמנים בניוונים וסיירות ומטרטרים את "הצנחנים" החדשים. באביב, מסע נוסף במדבר יהודה המסתיים בשייט ע"ג דוברות, היישר לידי המשטרה הבריטית המסתפקת ברישום בלבד. אני מועסק בשמירת שדות. אריה, המכונה "אבו נימר", מכניס אותי לעבודה. יחד אנו "חורשים" את האזור רכובים על סוסים. מעת לעת נתקלים ברועים עס עדריהם. ניכר בהם שהם פוחדים ומכבדים את "אבו נימר".

בוקר אחד, נתקלנו בכמה כפריים בדרך העפר היורדת מ"מורסס". הם אינם נענים לברכת השלום שלנו ומליטים את פניהם. סימן לצרות, מסביר לי אריה. כמה דקות מאוחר יותר, אנחנו מגלים עדר רועה בשדה של הקיבוץ. אריה דוהר לקראתו מנופף בנבוט

והסוסח שלי בעקבותיו. משום מה, שלושת הרועים אינם ממהרים להוציא את העדר מהשדה. מתפתח קפא"פ לפי הספר. ממרומי הסוסיס, אנחנו חובטים בהם והם מתגוננים באמצעות הנבוטים שלהם. במהלך הקרב מגיע למקום מוכתר הכפר, גוער ברועים ומזמין אותנו לביתו. עורכים לנו שולחן ורק אחרי האכילה מגיעים ל"ביזנס". "אולי מגיע לבחור עונש, אבל למה לסרס אותו?", על מה הם מדברים! אמנם, באותו בוקר הגיע למחנה שלנו בנץ – מ"המסייעת" שישבה בשדה נחום - עם עגלה רתומה לסוסיס וביקש מיטה לישון. הצעתו לו את מיטתי, מבלי לשאול מה "הג'נטלמן" עשה בלילה. התברר שהוא מילט את "המסרסים מבית-שאן" ואנו לא ידענו על כך דבר. כפריי הסביבה היו משוכנעים שאנו, כנציגי ייהסדר, אם לא החוק" בסביבה, יודעים, אם לא מעורבים, במעשה.

בינתיים הסתיימה מלחמת העולם ולהבדיל, גם תקופת שרות מלאה+ בפלמייח. יוסוף, ה-מ"פ מנסה לשכנע אותי ללכת לקורס מ"כים. "מה איכפת לך, תנסה". שלושה שבועות לקח לי לשכנע את מפקד הקורס (ג'וערה 1945), יצחק רבין לשחרר אותי. מג'וערה לקחתי "קורס" לקיסריה (אחרי, הגיע גם... יוסוף).

לסיום, אני "מצהיר" שהשרות בפלמייח מ-1943 עד 1949 (פל' ד' – פלי"ם - גד' 9 חט' הנגב), במונחי "תן וקח", נתן לי יותר מאשר יכולתי לתת.